

**BLACKOUT, CZYLI
DOTYK DŹWIĘKIEM**

**DANUTA
JEZIOROWSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania muzyki dla II etapu edukacyjnego

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Zbigniew Wiertel
Recenzja merytoryczna – Dorota Pękacka

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Blackout, czyli dotyk dźwiękiem

Klasa/czas trwania lekcji:

zajęcia dla osób niewidomych i słabowidzących – 45 minut

Cele ogólne, gdzie uczeń:

- aktywnie słucha muzyki,
- zapoznaje się z kanonem utworów z różnych epok.

Cele szczegółowe, gdzie uczeń:

- przedstawia układ ruchowy,
- rozpoznaje wybrane utwory muzyczne,
- werbalizuje swoje uczucia.

Metody, techniki i formy pracy:

Warsztat artystyczny, zajęcia integracyjne, praca grupowa/indywidualna, ruch przy muzyce, improwizacja, percepcja muzyki.

Środki dydaktyczne:

Obrazy pokryte częściowo materiałami, rzeźby, instrumentarium Orffa, propozycje nagrań adekwatne do epoki z audiodeskrypcją do obiektów/ewentualnie nagrań.

Opis przebiegu lekcji:

1. Faza przygotowawcza i realizacyjna

- Przygotowanie częściowo wyciemnionego pomieszczenia z wykorzystaniem materiałów dotykowych oraz dźwiękowych. W trakcie zajęć omawiane są wybrane obiekty z galerii sztuki światowego malarstwa związanego z muzyką oraz instrumenty. Ich najważniejszym elementem jest podkreślenie emocji oraz odczuwania dotyku sztuki wzmocnionej dopasowanymi utworami muzycznymi. Częścią zajęć jest zwiedzanie galerii z audiodeskrypcją (specjalnym opisem dostosowanym do osób z dysfunkcjami) do obiektów, które zostały wykorzystane w warsztatach. Uczestnicy zapoznają się również z kolekcją rzeźb.

2. Faza podsumowująca

- Ocenie podlegać będzie próba werbalnego określania przeżyć związanych z odczuwaniem piękna sztuki – zwłaszcza muzyki.

Komentarz metodyczny

Lekcja przeprowadzona metodą warsztatów artystycznych/
muzykoterapeutycznych/integracyjnych.

Scenariusz jest nie tylko formą aktywnego nauczania, ale pełni rolę terapeutyczną, rozwijając wyobraźnię, dając poczucie sprawstwa i możliwości odniesienia sukcesu. Konstrukcja lekcji nawiązuje do zajęć integracyjnych Teatru Krug Natalii Timofiejewnej Popowej, zwanego również *teatrem osób niepełnosprawnych*. Podczas słuchania specjalnie dobranych utworów muzycznych w trakcie pokazu układów plastyczno-kognitywnych rozwija się umiejętność improwizacji. Metoda ta rozwija szacunek, wrażliwość na reakcje fizyczne i emocjonalne drugiego człowieka, kształci umiejętność *zestrojenia ciała* poprzez pogłębienie *fizycznych doświadczeń*. Uczy nowych sposobów wykorzystania muzyki do poruszania się i wyrażania swoich emocji w ruchu. Po modyfikacji scenariusza lekcję można przeprowadzić wobec osób z następującymi dysfunkcjami: upośledzeniem umysłowym, problemami rozwoju psychicznego i sfery emocjonalno-wolitionalnej, wadami układu statyczno-motorycznego (*wstrzymanie – ruch*), choroby somatyczne, uszkodzenie wzroku.

Scenariusz oparty został na propozycji działu edukacyjnego Muzeum Śląskiego w Katowicach.